

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної
та інформаційної політики

5 лютого 2020 року

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, дванадцять дев'ятнадцять не чекають. Кворум у нас є. Хто за те, щоб розпочати засідання комітету, прошу проголосувати. Гальорка, ви за?

Вам розданий проект засідання комітету. Є питання щодо законопроектів, з яких комітет визнано головним, і де ми не головні. Також "Різне". Хто за запропонований порядок денний, прошу проголосувати. Проти? Утримався? Дякую.

Першим у нас іде про проект Закону щодо системи іномовлення в Україні, друге читання. Вам роздані поправки, які надійшли до цього законопроекту. Пройдемося по них з приводу голосування.

Перша поправка пана В'ятровича, яка в принципі перетинається з поправкою пана Княжицького і поправкою пані Кондратюк, вони стосуються першої статті, власне, назви цього закону. Ні, перші дві: В'ятровича і Княжицького.

Будь ласка, вам слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Можливо, спочатку загальні зауваження до цього законопроекту. Мені здається, взагалі те, що відбувається зараз з іномовленням, це ненормально, тому що в нас волюнтаристським рішенням міністра Бородянського скасовано фактично іномовлення і зараз постфактум ми ухвалюємо закон, який має легітимізувати це рішення. Прекрасно розуміємо, що іномовлення було недостатньо ефективним, але мені здається, що це не є

достатньою підставою для того, щоб говорити, що іномовлення нам як таке не потрібне. Це моє загальне зауваження до цього законопроекту.

Що стосується конкретно...

ТКАЧЕНКО О.В. Пане В'ятровичу, в нас тут така прийнята традиція: ми, по-перше, коротко. І по суті, по-друге, якщо можна.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Гарзд.

Тепер конкретно по цій правці. На мою думку, немає підстав, щоб міністерство по суті нав'язувало мультимедійній платформі іномовлення програмну політику, бо це, як на мене, нагадує якісь старі радянські традиції.

ТКАЧЕНКО О.В. ... доповнити частину першу словами "погоджується з уповноваженим органом".

В'ЯТРОВИЧ В.М. Зміни до частини статті 7 Закону про систему іномовлення України вилучити. Це моя поправка.

ТКАЧЕНКО О.В. Тобто, а як тоді це буде називатись?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, це не назва. Це вилучити те, що програмна концепція пропонує.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Так.

ТКАЧЕНКО О.В. Я правильно розумію, що поправка пані Кондратюк так само стосується цієї історії?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вона інша.

ТКАЧЕНКО О.В. А, інша. Так.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вони дійсно перетинаються, бо поправка моя і пана Володимира, вони схожі. Пропонується вилучити положення законопроекту, відповідно до якого програмна політика МППу погоджується з уповноваженим органом управління. Законодавча вимога про узгодження програмної політики платформи іномовлення з міністерством по суті юридично виглядає як цензура. Відповідно до статті 24 Закону про інформацію цензурою є будь-яка вимога узгоджувати інформацію до її поширення. З огляду на відсутність в законодавстві терміну "програмна політика", очевидно, що законодавча вимога її узгоджувати з міністерством на практиці може призводити до цензури інформації. Тому, якщо ми вводимо в законодавство положення, що держава в особі міністерства може впливати на програмну політику мовника шляхом її узгодження або не узгодження, то мають бути визначені межі такого втручання. Межі допустимого втручання мають відповідати вимогам статті 10 Конвенції, бути чіткими та такими, що не допускають двозначного тлумачення. Ну, оскільки іномовлення все одно по суті є державним органом, який є у відомстві МППу, то я не думаю, що ми маємо створювати прецедент і писати, що у нас міністерство якесь координує якусь програмну політику, тому що воно дійсно виглядає як цензура.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. З огляду на мету і ціль цього рішення з приводу створення, перезапуску іномовлення, до речі, з приводу вашого зауваження я, як мав стосунок до створення "Ukraine today", мушу визнати, що, маючи досвід створення такого каналу, система іномовлення, яка працювала досі, була неефективною. І перезапуск цього іномовлення в принципі був на часі, і оскільки він направлений в тому числі і на окуповані території, мені видається, що формулювання, яке закладене в закон у нинішній формі, є достатньо доречним.

Тому є пропозиція прийняти цю поправку. Моя пропозиція – цю поправку відхилити. Прошу, хто за поправку пана В'ятровича? Миколо, ти не будеш проти, щоб дві одразу чи по черзі?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, не буду.

ТКАЧЕНКО О.В. Пана В'ятровича і пана Княжицького. Прошу проголосувати за їхню поправку. Хто проти? Утримався? Відхиляється.

Далі. Пані Кондратюк, поправка стосується в першу чергу заборони надавати ефірний час для трансляції політичній рекламі, розміщення матеріалів передвиборчої агітації, референдуму і так далі.

Знову-таки, з огляду на пріоритетність цілей цього проекту мені видається, що така поправка могла б діяти, якщо б мова йшла про суспільного мовника, а наразі, на мій погляд, ця поправка також протирічить суті проекту, який ми розглядаємо.

Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я, з вашого дозволу, іншу точку зору висловлю, оскільки поправка дійсно встановлює додаткові обмеження заборони щодо поширення на каналах МІПу політичної реклами, інших форм передвиборчої агітації. Оскільки відповідно до частини другої статті 11 Закону про систему іномовлення політична реклама в будь-якій формі на каналах мовлення МІПу, в тому числі прихована, забороняється, ми вважаємо, що ця поправка може бути врахована, тому що на каналах іномовлення дійсно політична реклама заборонена, бо логіка цього закону якраз говорить про те, що іномовлення – це за межі нашої держави. Ми вже говорили під час попереднього обговорення, що визнання тимчасово окупованих територій за кордоном, що пропонує, по суті, цей закон, очевидно, суперечить логіці, політично некоректно та й національній безпеці загрожує.

І тому на каналах іномовлення займатися політичною рекламою, на каналах, які фінансуються державою, очевидно, з нашої точки зору, неприпустимо.

ТКАЧЕНКО О.В. Хотів би нагадати, що в нинішній редакції цього закону є норма, здається, в статті 7-й, в якій говориться, що прихована політична агітація заборонена, вона в цій статті так і залишається, так само, як і збалансованість у висвітленні подій. А наразі я хотів би не погодитися в даному конкретному випадку, оскільки благородна ціль цього проекту – в тому числі й повернути ці території не тільки фізично, але й змістовно з точки зору змісту того, що відбувається, інформації, яка відбувається в Україні.

Є пропозиція визначитися щодо поправки пані Кондратюк. Хто за те, щоб її прийняти, прошу проголосувати. 3. Хто проти? Утримався? Відхиляється.

Поправка 4-а пані Сюмар, стосовно доповнення, враховує потребу належного забезпечення аудиторії достовірними новинами. В принципі, ця поправка практично повністю продубльована діючим законом в статті 6. Тому, на мій погляд, в цьому сенсі вона не є доречною.

Будь ласка, хто хотів би висловитися?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, поправка якраз встановлює вимоги до програмної політики МІПу, і нічого поганого в цій поправці у нас немає. Тому, якщо ми підтримаємо цю поправку, я не бачу, коли ми говоримо про програмну політику, яка регламентується законом, я не бачу тут нічого поганого. Що в цьому поганого?

ТКАЧЕНКО О.В. *(Не чути)*

...повне, своєчасне і неупереджене, всебічно збалансоване інформування про суспільно значимі події в Україні, забезпечення платформи для дискусії і збалансованого прозорого доступу до інформації суспільно-політичного і

культурно-економічного життя і так далі. В принципі, це все виписано в цій статті... *(Вимкнено мікрофон)*

Дякую. Є пропозиція... Хто за те, щоб підтримати пропозицію пані Вікторії, прошу проголосувати. Хто проти? Утримався? Відхиляється.

Пропозиція, поправка № 5 стосується мови, мовлення. Так само, Миколо, у тебе трошки з іншою конфігурацією, теж стосується мови, мовлення. Давайте. Тоді спершу пан В'ятрович, потім Микола.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мені здається, що якраз вилучення з цього законопроекту англійської мови є дуже красномовним підтвердженням того, що по суті ідеться про припинення нормального мовлення на світ і переорієнтацію на українські території російською чи українською мовами. Відповідно вважаю це неприпустимим. Якщо ми говоримо про іномовлення, то тут без англійської мови ніяк.

ТКАЧЕНКО О.В. Хотів би нагадати, що в запропонованому проекті закону говориться про українську та інші мови, яка також включає англійську.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну ми ж розуміємо, що запропонований проект закону пропонує скасувати іномовлення, ввести мовлення російською мовою, яке буде комерційно купувати програми. Яке запускають, до речі, зараз за інформацією, яка у нас є, в тому числі і громадяни Російської Федерації. Тому ми наполягаємо на цій поправці, прошу поставити її на голосування.

ТКАЧЕНКО О.В. Я думаю, що варто користуватися перевіреною інформацією. Тому я б не хотів зараз це обговорювати. "Іншими мовами", мені видається, це достатнє формулювання для того, щоб воно містило в тому числі англійську мову і російську як іноземну також.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, на території України мовлення ведеться відповідно до Закону про мову. Фактично це втручання в Закон про українську мову. Очевидно, для нас це є принципова позиція. Ми будемо піднімати її в залі, ми будемо звертатись до громадських організацій з вимогою не голосувати за цей законопроект, якщо формулювання буде таким. Якщо наша поправка буде прийнята про те, що половина має здійснюватися англійською, то...

ТКАЧЕНКО О.В. Почекайте, ми ж по черзі. Спочатку правка пана В'ятровича, потім ваша. Вони трошки інакші.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Суть та сама: англійську мову...

ТКАЧЕНКО О.В. Так я ж запропонував розглядати 2 поправки, ви відмовилися. Тому спочатку поправка пана В'ятровича.

Хто за те, щоб прийняти поправку пана В'ятровича, прошу проголосувати. Хто за? Хто проти? Хто утримався? Відхиляється.

Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я ще раз кажу, що ми не можемо перетворити канал іномовлення, єдиний в Україні, на ще один російськомовний канал в Україні всупереч Закону про українську мову. Тому прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. У мене є просто уточнення. Ну, ось, Миколо Леонідовичу, значить, він піднімається на супутник. Супутник покриває всю територію що України, що Білорусі, що Росії, що всіх країн Балтії, Польщі і так далі: Румунії, Болгарії, Чехії. Будь-який супутник, як вам добре відомо, покриває всю Центральну і Східну Європу до Уральських гір.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні. Це не так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чекайте...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це категорично не так. Ви глибоко помиляєтеся.

ПОТУРАЄВ М.Р. Коли ми піднімаємо... Ну, як я помиляюся? Я що, забув, як покриває...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. На жаль, так.

ПОТУРАЄВ М.Р. "Амос" і "Сіріус".

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. "Амос" покриває Україну – навіть у Харкові треба триметрову тарілку ставити, і європейську частину. Росію він не покриває.

ПОТУРАЄВ М.Р. Коли ми піднімаємо на супутник сигнал, чи це вже не є, типу, протиріччя Закону "Про функціонування державної мови"? Ну, я не бачу тут просто того, про що ти зараз кажеш. Просто суто з технічної точки зору не бачу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ще раз пояснюю, що ми говоримо, одна справа, коли ми говоримо про канал, поширення якого в Україні є забороненим. На такому каналі було б припустимим мовлення в тому числі і російською мовою як контрпропаганда, якщо поширення такого каналу в Україні є забороненим.

Даний законопроект пропонує цей канал поширювати в Україні. Канали, які поширюються в Україні, всіма способами, в тому числі кабельними мережами і супутником, мають відповідати чинному законодавству про мову. Так, це так, свого часу колись, коли я отримував ліцензію польського

регулятора, я виконував польський Закон про мову в тих пропорціях, які там були, хоча це був український канал. Так, це так працює всюди у світі і у всіх регуляторів.

ТКАЧЕНКО О.В. Будь ласка, пан Максимчук.

МАКСИМЧУК А.О. Дуже коротко, якщо дозволите. Якщо дивитися на формулювання закону, закон допускає поширення каналу на території України наземним аналоговим, цифровим способом (зараз, секундочку, це інша стаття, але тут дискусія іде про розповсюдження) і виключно на територіях тимчасово окупованих, прикордонних, які межують і так далі. Тобто тут говориться про те, що на території України він розповсюджується ефірним способом виключно в цих зонах. На інші території України він не розповсюджується. І це виключення якраз зроблено для того, щоб тимчасово окуповані території були включені в інформаційний простір.

Що стосується Закону про мову, то він дійсно містить виключення для іномовлення, супутник і все інше транслюється за межі території України. Тільки ефір на територіях тимчасово окупованих. От ці деталі.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тобто в Херсонській, Харківській, територіях Одеській, Вінницькій і на багатьох інших територіях цей закон дозволяє мовлення російською мовою. Ще раз кажу, грубо порушує українське законодавство.

МАКСИМЧУК А.О. "Тільки з державою-агресором" – дивіться, тут же ж написано: "Донецька, Луганська область, Крим, Севастополь, а також прикордонні з державою-агресором".

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прикордонні - це Харківська, Сумська, Чернігівська, Одеська, Вінницька, Волинська, Рівненська...

МАКСИМЧУК А.О. Якщо там потрібно посилювати нашу присутність. Там мовлять агресори...

МАКСИМЧУК А.О. То треба посилювати присутність.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Російську присутність?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Нам не треба там посилювати...

МАКСИМЧУК А.О. Там агресора немає на Волині.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну дивіться, ну Харківська область межує з окупованими територіями, українські території Донецької і Луганської, Херсонська область межують з окупованими територіями. Закон фактично, логічно було би так, щоб спеціальне мовлення на окуповані території вели спеціальні підрозділи Суспільного мовлення відповідно до законодавства. Цим підрозділам можна було би на окупованих територіях за певною технологією мати певні дозволи. Логічно було би, щоб іномовлення було заборонене всередині України, вело мовлення за кордон і справді не мало великих обмежень з мовних питань, але його поширення було б заборонене в Україні. Цей закон дозволяє поширення мовлення в Україні всупереч Закону про мову. Це перший прецедент. У нас була спроба порушити Закон про мову в Комітеті з питань освіти, нам вдалося відстояти цей законопроект і цей законопроект не пройшов. Це дуже серйозний прецедент, фактично русифікація українського телебачення. Тому ми наполягали на тій нормі, щоб не загострювати на цьому, а залишити 50

відсотків англійською (так, як це існує зараз), і цей би канал поширювався. Хоча загалом, звичайно, сама концепція цього закону тільки для цього й створена.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Миколо! Звичайно, в Криму та на Донбасі всі будуть дивитися 50 відсотків англійською мовою. Коли повернемо втрачені території, заговоримо всі дійсно згідно діючого нашого законодавства.

Є пропозиція пана Миколи, яка називається поправка № 6, стосовно 50 відсотків англійською мовою.

Хто за те, щоб прийняти цю поправку? Хто проти? Утримався?

Відхиляється.

Поправка депутата Кулініча та депутата Кондратюк власне стосується тієї самої новели стосовно відсотків. А, ні, перепрошую. Ні-ні. Це різні, так. Кулініч - про мову, так. Тут вже 50 відсотків українською з урахуванням державної політики уповноваженого органу.

Будуть пропозиції щодо цієї поправки висловлені?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пропозиція прийняти її редакційно.

ТКАЧЕНКО О.В. Пропозиція відхилити її редакційно, тому що мова знову про те саме приблизно, тільки в профіль.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Поправка приймається, приймається редакційно або відхиляється. Якщо б ви нам пояснили, що означає "відхилити редакційно", були б дуже вдячні.

ТКАЧЕНКО О.В. Добре. Дякую, пане Миколо, за поправку. Тоді поправка або приймається, або відхиляється. Або приймається редакційно. Що ви пропонуєте конкретно?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я пропоную прийняти редакційно. В редакції поправки 6. Тобто збільшити обсяг англійської мови до 50 відсотків.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми знову повертаємося до того, про що тільки що проголосували фактично. Хто за редакційну поправку пана Миколи, просимо проголосувати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Пана Кулініча.

ТКАЧЕНКО О.В. Пана Кулініча в редакції пана Миколи. Хто проти? Утримався?

Поправка пані Кондратюк стосується вже не мови, а відсотків формату мовлення. Пропонується, щоб 50 відсотків було інформаційних, науково-просвітницьких передач тощо. В принципі, це суперечить ідеї цього проекту, який мав би бути розважально-інформаційним. Хтось хотів би висловитись?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну так, тому що ми вважаємо, що якщо ви вже створюєте російськомовний канал на території України всупереч Закону про мову і чинному Закону про медіа, то було б непогано, щоб на цьому каналі, якщо ми кажемо, що його хочуть дивитися на окупованих територіях, були все ж таки інформаційні, інформаційно-аналітичні передачі так, як це пропонує пані Кондратюк. Тому ми пропонуємо підтримати поправку пані Кондратюк.

ТКАЧЕНКО О.В. Наскільки я розумію, інформаційні та аналітичні програми там будуть. На мій погляд, зараз говорити про те, якою буде програмна сітка цього каналу, передчасно, але очевидно, що такі проекти там будуть. Тому обмежувати... Не бачу цю історію доречною.

Хто за те, щоб прийняти поправку Кондратюк, прошу проголосувати. Хто проти? Утримався? Відхиляється.

Поправка пані Сюмар стосується знову питання мови, державної та англійської мови. Так, це питання мови знову. Ми це питання обговорювали. Якщо пани В'ятрович та Княжицький хотіли б щось додати з цього питання, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, оскільки наші поправки були відхилені, ми підтримуємо поправку пані Сюмар. Просимо поставити на голосування.

ТКАЧЕНКО О.В. Так.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я хотіла уточнити. От мета іномовлення – це донести інформацію про Україну, про український народ, про наші традиції і все, що стосується України в позитивному сенсі. В який спосіб ми це зможемо зробити на іномовленні, якщо ми не даємо новинних, інформаційних, інформаційно-аналітичних матеріалів?

ТКАЧЕНКО О.В. У нас немає обмеження стосовно того, які програми там надаються, і очевидно, що мета цього закону - в першу чергу доносити інформацію і мати програми новин. А коли ми вводимо відсотки стосовно того, що 50 відсотків буде виключно інформаційне чи просвітницьке мовлення, ми тим самим обмежуємо можливості програмної сітки, гнучкості програмної сітки мовлення.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. А не станеться так, що у нас розважальних програм буде 90 відсотків, а от оцих новинних та інформаційних буде 10 відсотків?

ТКАЧЕНКО О.В. Я дуже сумніваюся. Можете для протоколу занести.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пані Констанкевич, ну, мета цього проекту – створити російськомовний канал в Україні розважальний, а не інформаційний.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я чому запитую, шановне товариство? Ви повинні зрозуміти, що я не належала до середовища медійників, і для мене це нова сфера. Я хочу уточнити, тому що іномовлення для мене – це нове. Я хочу уточнити, бо я мушу пояснити своїм виборцям.

ТКАЧЕНКО О.В. Я хочу заперечити припущення пана Княжицького про те, що мета цього каналу – створити розважальний російськомовний канал. Це не так. Мета цього проекту – в тому числі повернути окуповані території, і засоби для цього обираються якнайкращі, для того щоб достукатися до сердець та, власне, розуму людей, які знаходяться на цих територіях. Для цього застосовуються як інформаційні, безперечно, проекти, так і розважальні. Власне про це йде мова в цьому законі.

Ставиться на голосування поправка № 8 стосовно відсотків загального тижневого обсягу мовлення цього каналу. Хто за те, щоб прийняти цю поправку, прошу визначатися та голосувати. Хто проти? Утримався? Відхиляється.

Ой, це була поправка пані Сюмар, перепрошую. Прошу занотувати, поправка № 9.

Поправка № 10 пана Брагара. Виключити абзац другої частини, пункту другого в розділі законопроекту про те, що ефірне мовлення здійснюється на певних територіях, власне, на окупованих та прилеглих територіях.

Як зазначив пан Максимчук, очевидно, що це буде стосуватися деяких прилеглих територій. На мій погляд, це слухна новела цього законопроекту. Хтось хотів би висловитися з цього приводу? Будь ласка.

Якщо ні, хто за те, щоб прийняти поправку пана Брагара, прошу проголосувати. Хто проти? Утримався? Відхилено.

Поправка пана Княжицького стосується, ну вона фактично, Миколо, можеш прокоментувати, на мій погляд, схожа на поправку Брагара.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. В абзаці четвертому, пункт два, розділу першого слова "крім випадків мовлення на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим", далі по тексту, замінити словами "крім випадків, зазначених у частині другій цієї статті, а також мовлення на тимчасово окуповані території".

Тобто мовлення не "на територіях", а "на території". Бо "на територіях" ми мовлення вести не можемо, поки вони принаймні є тимчасово окупованими. Ми можемо здійснювати мовлення "на території". Суть цієї поправки в цьому.

Ну, щоб на територіях вести мовлення, ми повинні поставити там передавачі, там проводити цю діяльність. А тоді вони не будуть окупованими. Або нам треба з окупантом домовитись.

ПОТУРАЄВ М.Р. (?) Чекай, якщо ми ставимо вежу і спрямовуємо сигнал в бік Донецька, це як? А вежа стоїть там.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це є мовлення на територію, а не на територію. В цьому суть поправки. Розумієш? Якщо ми ставимо вежу на території України, то... Суть поправки в відмінку, тому що ми не можемо вести мовлення на територіях.

ТКАЧЕНКО О.В. Коли Микола надає поправки, треба розібратися.

Пане Максимчук, будь ласка.

МАКСИМЧУК А.О. Якщо дозволите. Ну тут поправка трішечки про інше, вона набагато ширша.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, вона пропонує ще виключити мовлення на прилеглих, на не окупованих територіях, тому що...

МАКСИМЧУК А.О. Точно. Це та дискусія, яку ми вже провели.

ТКАЧЕНКО О.В. Тобто там не стилістична поправка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, стилістично теж. Вона складається з двох частин.

ТКАЧЕНКО О.В. ...сфокусувався на стилістичній, хоча вона набагато ширше.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Звичайно.

МАКСИМЧУК А.О. Так. Тому якщо...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це не смішно! Слухайте, ви створюєте російський розважальний канал в Україні.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, я заперечую тобі втретє, що це не російський розважальний канал.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я буду дуже радий, якщо ти свої заперечення в закон свій поставиш, бо в законі ти це підтверджуєш.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні.

МАКСИМЧУК А.О. Якщо дозволите. Якщо шановні народні депутати вважають за необхідне "на територіях" змінити "на території", тобто редакційно, тобто мовлення буде з території України, але розповсюджуватися на території, то редакційно в цій частині, я думаю, питань немає, але питання в тому, що поправка ширша, і тут потрібно чітко виписати тоді в протоколі... Редакційно от в тій частині. До секретаріату питання: як це коректно виписати?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так і виписати, якщо ви хочете врахувати редакційно в частині цього відмінку, це не складно зробити.

ТКАЧЕНКО О.В. Без інших, без урахування інших...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, поправка широка. Ви можете поставити її на голосування в цілому, частина, поставити в цілому так, як ми цього вимагаємо, тоді поставити в частині. Якщо ви не хочете поставити...

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте спочатку поставимо в цілому поправку пана Княжицького, як вона запропонована, в тій редакції.

Хто за те, щоб прийняти таку поправку в цілому, прошу проголосувати. Хто за? Хто проти? Хто утримався? Відхиляється.

Тепер дійшла мова до граматики та філології. Секретаріат може прокоментувати чи ...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ТКАЧЕНКО О.В. А можете мені пояснити, в чому змістовна мета цієї стилістичної поправки? Тому що я поки що не розумію відмінностей від "територіях" і "території".

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Мовлення передбачає всю технічну організацію мовлення, тобто є редакція, є вежа, є трансмітер, є передавач. У цьому законі сказано, що все це стоїть на окупованій території. Коли ми змінюємо відмінок, то ми кажемо, що вежа, передавач, редакція знаходяться на не окупованій території, але веде мовлення на окуповану територію. В цьому є відмінність: чи в тебе вежа стоїть перед кордоном, чи в тебе вежа стоїть у Донецьку, чи в тебе вежа стоїть у Мар'їнці. В цьому відмінність.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Анатолію, одну секундочку.

(Шум у залі)

(Мікрофони вимкнено)

ТКАЧЕНКО О.В. А у мене тоді стилістичне запитання. Пане Миколо, на розуміння, "території Луганської та Донецької областей" і "територія Криму" – це одна "територія" чи "територіях"?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми говоримо про мовлення на тимчасово окуповані території, які включають в себе і окуповані території Луганської та Донецької областей і окуповану територію Криму – все це тимчасово окуповані території.

ТКАЧЕНКО О.В. Так, але просто вони фізично окремі райони.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А яка різниця? Вони є тимчасово окупованими.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми їх узагальнюємо в цілому - "на території Луганської та Донецької областей" і Крим разом.

(Шум у залі)

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, це ніякої різниці не має.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А ми це по законодавству провели, що вони у нас не окремі райони Донецької і Луганської?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Окремі райони. Дивіться, далі...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Крим – це окремо.

ТКАЧЕНКО О.В. Крим – це окремо. В тому-то і справа. Це різні трошки історії.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дискусія не про це. В законі сказано: мовлення "на окупованих територіях", ми пропонуємо "на окуповані території". Далі – все по закону.

ТКАЧЕНКО О.В. Добре. У нас є пропозиція редакційної правки "території" і "територіях". Моя пропозиція: залишити "територіях", щоб не піддавати сумніву, що у не було подвійного трактування того, це "території" – одна чи дві, чи окремо ми трактуємо Крим і так далі. Я не бачу в цьому великої різниці, тим не менше, хотів би залишитися в трактовці, як викладено зараз у законі.

Хто за те, щоб прийняти редакційну поправку пана Княжицького? Дивіться, ми вторгаємося в площину, де навіть стилістична поправка може обмежитися чи трактуватися по-різному.

Будь ласка, пане Анатолію.

МАКСИМЧУК А.О. Якщо дозволите, ця поправка, формулювання, яке є існуюче, воно ширше. Якщо буде можливість мовити там, то це ширше. Якщо його обмежити, то воно буде вужче. Дивіться, воно може звільнитися поетапно, як воно буде звільнитися – незрозуміло, але формулювання, яке поточне є, без поправки, воно ширше, ніж це. Це звужує.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тобто ви вважаєте, що якщо з окупантом домовляться і окупант дозволить там мовити, то тоді можна буде використовувати...

МАКСИМЧУК А.О. Мовити можна і в Інтернеті, іншим способом, тобто не домовляючись з окупантом. Тому, мені здається, формулювання це ширше, воно зручніше, воно не обмежує.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Воно тільки додатково підкреслює, що це більш небезпечно...

ТКАЧЕНКО О.В. Я думаю, що за цим столом те, що нас об'єднує: ми всі хотіли б бачити окуповані території територіями України. Так?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми і бачимо. Ми точно бачимо. Для нас це територія України. Я розумію, що для вас це інакше, тому ви пишете Закон про іномовлення для цих територій, а для нас це має бути законна територія України.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, ми про суть, а не про де-юре.

Якщо нас це об'єднує, прошу визначитися з редакційною поправкою пана Княжицького.

Хто за редакційну поправку пана Княжицького, прошу проголосувати. Хто за? Хто проти? Хто утримався?

Дякую. Відхилено.

Остання. 12 поправка пана В'ятровича. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. І це знову продовження нашої дискусії з паном Максимчуком і це принципова насправді річ, тому що чинний закон чітко вказує, що ефірне, наземне аналогове, цифрове мовлення та мовлення в кабельних мережах здійснюється виключно за межами України, винятки - окуповані території і райони проведення ООС, тобто Донбас.

Законопроект пропонує цей виняток поширити на величезні території – це Харківська, Сумська, Чернігівська, Одеська, Вінницька, Волинська, Рівненська області, а можливо інші, в залежності від трактування цих областей. Такі зміни по суті неприпустимі, тому що по суті ми говоримо вже про мовлення на половину територій України. Знову-таки, це чергове заперечення того, що ми розглядаємо Закон про іномовлення. Це не іномовлення.

ТКАЧЕНКО О.В. Хто за те, щоб підтримати поправку пана В'ятровича, прошу проголосувати. Хто проти? Утримався? Поправка відхилено.

Вітаю вас. Ми можемо направити закон до другого читання, в тому числі і з зауваженнями, і без цих зауважень - ви всі долучились до процесу повернення окупованих територій до складу України.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми всі долучились до подальшої окупації територій України.

ТКАЧЕНКО О.В. Не дай Бог, пане Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але ви це зробили.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Можна репліку по цьому закону?

ТКАЧЕНКО О.В. Зараз.

Я хотів би поставити питання на голосування. Хто за те, щоб проголосувати за закон в цілому та відправити на друге читання, прошу проголосувати. Хто проти? Утримався? Приймається. Дякую.

Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, звичайно, те, що ми ухвалили, воно нівелює сам Закон про іномовлення і так як він ухвалювався, але в даному випадку ми говоримо про можливість використання державного ресурсу в інтересах завершення війни, встановлення миру і донесення інформації до наших громадян. Але все-таки звертаю увагу шановних колег, що от більше би цьому сприяло не сам закон, не російськомовний канал для цих територій, якби сьогодні ми одностайно ухвалили рішення про відновлення соціальної справедливості щодо пенсійного забезпечення цих людей. Оцей би сигнал був би набагато сильніший з точки зору відновлення реінтеграції людей, українських громадян, які живуть за лінією розмежування, ніж даний закон. Це наші громадяни.

Тому я все-таки закликаю, ми змогли знайти розумне рішення на повторне перше читання, але от чесно кажу, от ми зараз майже одностайно підтримали цей закон, але я звертаю увагу, що відновлення, створення умов спрощення процедури отримання українськими людьми своїх зароблених власних коштів, а не державні це кошти, це є наш обов'язок.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Юрію, я знаю, що ви переймаєтесь багатьма питаннями, але, на жаль, це питання не відноситься до відання нашого комітету.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Але воно якраз в контексті того, що ми розглядаємо.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми мусимо констатувати, що відноситься до нашого відання чи ні.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Але це інформаційна політика. Ци сигнал інформаційний. Був би сильний сигнал.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую за ваш коментар.

Переходимо до пункту другого...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Олександр, будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

(Загальна дискусія)

ТКАЧЕНКО О.В. Шановні! Шановні колеги! Я по-перше, хотів би, пане В'ятрович, пане Качний, пане Кабанов, я прошу вас всіх повернутися до порядку денного, який є у нас. Там були інші речі, давайте закриємо цей дискурс.

Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти.

Пані Ірино, будь ласка, вам слово.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановний пане голово, шановні члени комітету, на ваш розгляд пропонується законопроект, він дуже короткий за своїм змістом, але по суті є важливим. І стосується він того, що в структурі університетів України є музеї, причому це різноманітні музеї. Це можуть бути музеї як певного профілю, які стосуються і геології, і географії, біології, ботаніки, є музеї історії цих закладів. Але вони відповідно до чинного законодавства не включені у структуру цих навчальних закладів.

Тому мета даного законопроекту - врахувати такі реалії і внести зміни до двох уже існуючих законів. Це Закон про вищу освіту, яким передбачено поруч із різноманітними структурними підрозділами: бібліотекою, обсерваторією, технопарками, інші, але музеїв там немає. Тому перша частина нашого законопроекту пропонує включити музеї у тіло Закону про вищу освіту.

А другий блок пропозицій стосується включення до Закону про музеї та музейну справу включення теж музеїв як структурних підрозділів закладів вищої освіти. І тут я уточню цю позицію, справа в тому, що у нас законодавство освітнє було оновлено у 2017 році і уже не "вищі навчальні заклади", а "заклади [вищої] освіти". Отже, це радше стилістична правка.

Тому я прошу вас підтримати даний законопроект, оскільки він стосується життєдіяльності понад 160 музеїв, які є в складі вищих закладів освіти. І друга обставина, що саме це дасть можливість більш потужно розвиватися музеям університетським, налагоджувати міжнародні контакти. Оскільки європейські і світові музеї мають значно більші можливості і мають спільні платформи для наукової, науково-педагогічної, освітньої та інших видів діяльності.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Чи будуть у когось з колег зауваження, пропозиції стосовно законопроекту?

Хто за те, щоб підтримати цей закон з урахуванням зауважень комітету, викладеному в проекті подання (всім його роздано), прошу проголосувати. Хто за? Хто проти? Хто утримався? Одноголосно.

Третій пункт. Це проект Постанови про Заяву Верховної Ради України у зв'язку з шостою річницею початку Євромайдану та подій Революції Гідності. Наскільки я розумію, так сталося, що такі постанови раніше не приймалися. Наразі ми маємо підписи представників чотирьох фракцій стосовно цієї постанови.

Хотів би надати слово пані Євгенії, яка є одним з авторів.

КРАВЧУК Є.М. Доброго дня, шановні колеги! Перш ніж ми коротко обговоримо суть цієї постанови, у мене таке прохання, щоб ми досить стримано себе поводити при обговоренні хоча б з поваги до родин тих, хто загинув на Майдані Незалежності, до родин Небесної Сотні.

Власне, дійсно, як сказав пан голова, за три скликання фактично Верховна Рада не приймала схожих заяв. Ми вважаємо, що до шостої річниці це варто зробити.

Підписали більше 30-и депутатів з чотирьох фракцій: "Слуга народу", "Голос", "Батьківщина" і "Європейська Солідарність".

Фактично ми цією постановою підкреслюємо, підтверджуємо, що Україна стоїть на варті саме європейських цінностей, зокрема права людей на мирні зібрання і на висловлювання своєї думки, навіть якщо ця думка не подобається представникам влади.

Тому я прошу винести цю постанову в зал. Було б добре, якби ми завтра могли її проголосувати і підтримати в залі.

ТКАЧЕНКО О.В. Це, власне, постанова про те, що ніхто і ніщо не забуто, і ми маємо пам'ятати і шанувати свою історію.

Чи будуть якісь пропозиції, зауваження, заперечення стосовно прийняття цієї постанови? Прошу.

КУЗЬМІН Р.Р. Перед тим, як почати з пропозицій, я можу питання задати автору проекту? Скажіть, будь ласка, під узурпацією влади Януковичем ви що маєте на увазі? От узурпація влади – це що?

КАЧНИЙ О.С. Це монобільшість.

КРАВЧУК Є.М. Ви зараз хочете виправдати Януковича?

КУЗЬМІН Р.Р. Ні, я вам задав питання: що таке узурпація влади? А ви мені кажете про Януковича. Ну, до чого тут Янукович? Скажіть, що таке узурпація влади?

ТКАЧЕНКО О.В. Я можу вам пояснити, що таке узурпація влади на власному досвіді.

КУЗЬМІН Р.Р. Скажіть, будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.В. Я їду з телеканалу, мене зупиняє поліцейський "бобік", і на підставі діючого на той момент закону про обмеження прав в центральній частині Києва затримує. Я проводжу деякий час в цьому "бобіку", і це називається "узурпація влади" на право...

КУЗЬМІН Р.Р. "Бобіком"?

ТКАЧЕНКО О.В. Міліцією тодішньою пана Януковича. Просто на основі того, що діяв на той момент закон, який забороняв вільне пересування центром міста, в якому я жив.

Таких прикладів узурпації влади можна навести дуже багато, в тому числі і стосовно застосування сили до мирних мітингуючих на Майдані, в тому числі й "законів 16 січня" і так далі. Можна перераховувати. Це моя власна трактовка. Я такий проект постанови підтримую, і дуже сильно.

КУЗЬМІН Р.Р. Шановний Олександрє Владиславовичу, я задав питання і хочу отримати на нього відповідь. А ваш приклад, як ви там у "бобіку" час провели, це ж не узурпація влади.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дозвольте відповісти. Я як один із співавторів.

КУЗЬМІН Р.Р. "Узурпація влади Януковичем, яка підірвала основи національної безпеки". Це що? Я хочу розуміти, що це таке.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це незаконне поширення владних повноважень, яке, між іншим, призвело до кровопролиття в центрі Києва.

КУЗЬМІН Р.Р. Незаконне поширення владних повноважень, що привело до кровопролиття.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Так. Зокрема.

КУЗЬМІН Р.Р. Зрозуміло.

Наступне питання. "Неможливе притягнення винуватих осіб до відповідальності". Це ви яких осіб маєте на увазі? І чому неможливо їх притягнути до відповідальності? Це про що?

ТКАЧЕНКО О.В. Дослівно прочитайте всю фразу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане голово, у нас є регламент, усі хочуть висловитись. Давайте ми, це ж не вечір запитань і відповідей і не допит шановного прокурора Кузьміна, а розмова з шановним депутатом Кузьмінім. То нехай шановний депутат Кузьмін висловиться так само, як і інші депутати - і все.

(Шум у залі)

КУЗЬМІН Р.Р. Послухайте, я хочу задати питання автору оцього документа, а ви мені намагаєтесь заткнути рота.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я прошу головуючого поставити регламент. Обговорення передбачає, що всі мають регламент, всі мають право висловитися. Пропоную встановити регламент. Будь ласка, я ж не проти.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Миколо! І пане Ренат, у мене запитання до вас як до особи, яка зараз має слово. Скільки у вас ще запитань і на який хронометраж?

КУЗЬМІН Р.Р. У мене 8 запитань. Після отримання відповіді на всі 8 запитань у мене можуть бути зауваження або пропозиції. І якщо ви не надаєте мені слова і не хочете слухати питання, то яка свобода слова, про що ми тут кажемо? Я можу продовжувати чи ні?

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів би зрозуміти, який час вам потрібен. Годину, дві? Ну щоб ми якось домовились на комітеті, скільки у нас триває комітет.

КУЗЬМІН Р.Р. Все буде залежати від того, скільки часу автору цього проекту, авторам, так, знадобиться для відповідей.

ТКАЧЕНКО О.В. Для запитань скільки часу?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми тут разом давайте просто встановимо регламент, не проблема, щоб кожен міг використати свій час. не тільки у вас є питання, у мене теж є питання.

КУЗЬМІН Р.Р. Шановні, от ви коли задавали питання і відповідали на них, всі вас слухали і ніхто хронометражу від вас не вимагав. І я, між тим, теж цього не вимагав. Ви хочете хронометраж? Не питання.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я від вас нічого не хочу. Я говорю з головоючим. Дякую.

КУЗЬМІН Р.Р. Крім того, шановний пан Ткаченко задав питання: у кого є щось? Ви всі мовчали. Тільки я заговорив - у вас питання з'явилися.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Ренат, тоді у мене пропозиція конструктивна. Зачитайте, будь ласка, всі запитання підряд. Давайте я занотую і пан В'ятрович занотує, пані Євгенія занотує.

Будь ласка.

КУЗЬМІН Р.Р. Що зробимо, я не зрозумів?

ТКАЧЕНКО О.В. Зачитайте всі запитання списочком.

КУЗЬМІН Р.Р. І ви списочком будете відповідати?

ТКАЧЕНКО О.В. Так, ми запишемо.

КУЗЬМІН Р.Р. Слухайте! Тобто я задам 9 питань, а ви будете вибирати, як відповідати чи що?

ТКАЧЕНКО О.В. Дивіться, ви не прокурор зараз, а я не на допиті. Я прошу вас як голова зачитати всі ваші запитання.

КУЗЬМІН Р.Р. Слухайте, а до чого прокурор чи журналіст? Ну до чого це? Ну ми що робимо зараз? Ви не хочете відповідати на питання, чи що?

ТКАЧЕНКО О.В. А ви не хочете їх зачитати?

КУЗЬМІН Р.Р. Слухайте, я ж це і роблю.

ТКАЧЕНКО О.В. Якщо ви не хочете зачитати, ми перейдемо далі до обговорення цього питання. У вас є право зачитати зараз запитання.

КУЗЬМІН Р.Р. Ви не хочете ні слухати, ні відповідати. Правильно я розумію?

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, я вам запропонував зараз зачитати всі запитання.

КУЗЬМІН Р.Р. І ви дасте відповідь на всі питання в тому ж порядку?

ТКАЧЕНКО О.В. У якомусь порядку дам.

КУЗЬМІН Р.Р. Добре.

Що мається на увазі під фразою "неможливо притягнути винуватих до відповідальності"? Це тих, кого видав, я маю на увазі "беркутівців", яких видав Зеленський? Чи це осіб, відносно яких Рада у 2014 році прийняла Закон, який звільнив їх від відповідальності за безлади на Майдані? Кого ви мали на увазі?

Третє питання. Революція Гідності – це що таке? Як ви розумієте це словосполучення? І що ви розумієте під словосполученням "Революція Гідності – це є виразник національної ідеї"?

Четверте питання. Розслідування злочинів має бути завершено і проведено ефективно, подальше зволікання в цьому питанні неприпустиме. Ці справи розслідуються понад 6 років, і ми ніяк не надаємо оцінки оцим 6-и рокам безплідного слідства.

Питання п'яте. Герої Небесної Сотні і констатація захисту ідеалів демократії і все, що тут є у вас, текст перед вами... Є інформація, яка, до речі, не перевірена досі про те, що звання Героя України було надано деяким особам незаконно, а саме особам, які не мали жодного відношення до Майдану. Смерті. Я маю на увазі смерті.

Питання шосте. Є формулювання таке: "Приниження людської гідності, яке відбувалося 6 років тому, неприпустиме, не може повторитися" і так далі. У мене питання: чому приниження ми відображаємо тільки те, що відбулося 6 років тому, а приниження, що відбувалося протягом останніх 6 років, і приниження, яке зараз відбувається, чому це повинно повторюватися? Чи це закон?

Питання сьоме. Це було питання сьоме.

Питання восьме. В пункті сьомому цього проекту постанови констатується, що діяльність працівників "Беркуту", міліціонерів, військовослужбовців внутрішніх військ, прокурорів, інших посадових та службових осіб під час революції засуджується як така, що завдала непоправної шкоди державі та суспільству. Фактично ви пропонуєте Раді взяти на себе

невластиві парламенту функції суду, адже тільки суд встановлює шкоду, збитки та зв'язок з діями та наслідками.

А тому вісім питань, з яких на одне ви відповіли, ще сім, і мої пропозиції.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Оскільки ми мали зараз приклад класичного політичного маніпулювання запитаннями, я не вбачаю за потрібне надавати на них відповідь. Тому переходимо до пропозицій і зауважень.

Дякую.

КУЗЬМІН Р.Р. Понятно.

КАЧНИЙ О.С. В мене є запитання.

ТКАЧЕНКО О.В. Будь ласка.

КАЧНИЙ О.С. В мене запитання до Миколи Княжицького і представника "Європейської Солідарності" Володимира В'ятровича. Я зараз відкриваю Інтернет і цитую вам вчорашній виступ пана Герасимова, який є керівником фракції.

ТКАЧЕНКО О.В. Я перепрошую, пане Качний, запитання...

КАЧНИЙ О.С. Це стосується узурпації влади.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні-ні-ні, чи стосується це...

КАЧНИЙ О.С. От я вам скажу. Я маю право на виступ?

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, ви маєте право.

КАЧНИЙ О.С. Я маю право.

ТКАЧЕНКО О.В. Я просто маю право у вас запитати....

КАЧНИЙ О.С. На запитання відповідати.

ТКАЧЕНКО О.В. Чи стосується це питання, яке ми обговорюємо?

КАЧНИЙ О.С. Я задаю запитання по темі, тому що ми сьогодні в постанові приймаємо щодо недопущення узурпації влади.

Сьогодні тут ми бачимо, що в нас представники "Європейської Солідарності" є якраз прихильниками цієї постанови і її ідеологами, підтриманими сьогодні "Слугами народу". От в цьому симбіозі є отаке питання зараз. Герасимов говорить про те, що спроби Президента Володимира Зеленського узурпувати владу є неприйнятними в цивілізованій європейській державі і знищення цінностей, за які українці вийшли на Майдан під час Революції Гідності.

Будь ласка, зв'яжіть оцей виступ з тим, що ми сьогодні голосуємо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ви дуже влучно процитували про спроби, проти яких ми, звичайно, боролись і будемо боротись і в багатьох питаннях ми були і залишаємось опонентами Президента Зеленського і "Слуги народу". Якщо ж ми говоримо конкретно про події 2013-2014 років, ми вважаємо, те, що відбувалось, Президентом Януковичем була узурпація влади, яка привела до кривавого протистояння, до смертей людей, і, власне, для того і потрібне прийняття цієї постанови. Інші важливі дуже чинники прийняття цієї постанови, через що я закликаю депутатів її підтримати. *(Шум у залі)* Я вже відповів.

КАЧНИЙ О.С. Ні, ви не відповіли.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Інший дуже важливий чинник. Саме тепер російська пропаганда актуалізує тему про те, що в 2014 році відбувся кривавий переворот в Україні, який став початком громадянської війни в Україні. Я переконаний, що цей парламент повинен цією постановою дати чітку політичну оцінку подій 2013-2014 років і таким чином, між іншим, протистояти російській пропаганді, а також тим політичним силам, які представлені тут за столом, які по суті озвучують тези російської пропаганди.

КАЧНИЙ О.С. Виходячи з того, що сказав ваш керівник....

ТКАЧЕНКО О.В. Я перепрошую, панове, я хотів би припинити дискусію між двома політичними фракціями...

КАЧНИЙ О.С. Ми говоримо про те, що у вас сьогодні сказано, що Президентом Зеленським зроблена узурпація влади.

ТКАЧЕНКО О.В. ... які можуть сперечатись скільки завгодно і в будь-якій площині, але не в межах цього комітету.

(Загальна дискусія)

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів би також сказати про те, що мені надзвичайно прикро, що ніхто не згадав зараз 100 загиблих людей і їхні сім'ї в результаті цієї Революції Гідності.

І тому я зараз прошу поставити, вірніше, ставлю цю постанову на голосування і прошу визначатися. Хто за те, щоб її підтримати, прошу голосувати.

КУЗЬМІН Р.Р. *(Виступ російською мовою)*

Подождите, а предложения? А предложения? Шановні! Вы же дали мне слово и обещали выслушать предложения.

ТКАЧЕНКО О.В. Кто проти?

КУЗЬМІН Р.Р. Проти? Я проти.

ТКАЧЕНКО О.В. Кто утримався? Дякую.

КУЗЬМІН Р.Р. *(Виступ російською мовою)*

А что же у нас происходит?! Послушайте. Это демократия и парламентаризм?

КАЧНИЙ О.С. Це якраз те, що ви хочете прийняти в законі своєму новому! Який тут буде нам презентувати пан Максимчук. Правильно?

КУЗЬМІН Р.Р. *(Виступ російською мовою)*

Это закон по дезинформации... это демократия...

(Загальна дискусія)

ТКАЧЕНКО О.В. ...канали завжди у вашому підпорядкуванні, ви можете до них звернутися в будь-який вільний для вас час від засідання комітету.

КАЧНИЙ О.С. ...я вам скажу, пане Олександр, що ви вже сьогодні звернулися до всього українського народу і цим своїм рішенням сьогодні всім

тим, хто за вас голосував, дали чіткий напрямок, для чого ви сьогодні тут працюєте.

ТКАЧЕНКО О.В. У нас про далі пункт: законопроекти, з опрацювання яких комітет не є головним.

У нас три законопроекти стосуються Закону про працю, в редакціях запропонованих Гончаруком, Королевською та Тимошенко. Пані Тетяно ви...

КУЗЬМІН Р.Р. *(Виступ російською мовою)*

Шановні, мы в таком режиме работать не можем! Это не демократия! Это узурпация власти. Это вы не имеете право запрещать нам говорить!

ТКАЧЕНКО О.В. Це ваше право...

КУЗЬМІН Р.Р. *(Виступ російською мовою)*

У вас нет права запретить говорить депутату. У вас нет права затыкать мне рот! У вас нет права не давать мне высказываться!

ТКАЧЕНКО О.В. Я вам рот не зати́кав. Ви свої запитання задали.

КУЗЬМІН Р.Р. *(Виступ російською мовою)* Я задал, вы ни на один вопрос не ответили. *(Шум у залі)* Вы не дали мне право дать комментарий. Вы фактически узурпировали власть! Вы фактически здесь занимаетесь тем, что называется узурпацией власти и удушением свободы слова. Поэтому мы в знак протеста против вашего поведения покидаем...

ЛЕРОС Г.Б. Ми, на жаль, не розуміємо не державною мовою. Вибачте.

КУЗЬМІН Р.Р. *(Виступ російською мовою)*

...покидаем. К сожалению, вы все знаете, но делаете вид, что не знаете. Да вы на русском языке со мной разговаривали...

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Шановні!

(Шум у залі)

ЛЕРОС Г.Б. Ми комітет проводимо українською мовою. На державній мові.

(Загальна дискусія)

ЛЕРОС Г.Б. Тоді я прошу розмовляти на комітеті українською...

КАЧНИЙ О.С. Не розказуйте мені, пане Лерос, як ви знаєте українську мову.

(Шум у залі)

РЯБУХА Т.В. Дякую за можливість взяти слово.

Добрий день, шановні колеги! Отже, переходимо до порядку денного.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Тетяно Василівно!

РЯБУХА Т.В. Родини хотіли сказати пару слів. Не можна буде?

ПАВЛЕНКО Ю.О. ...я насамперед хотів би від нашої політичної сили висловити співчуття всім родинам загиблих. Загиблих як Героїв Небесної сотні...

ТКАЧЕНКО О.В. Ви можете це передати пану Кузьміну і пану Качному.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я закінчу. Так і міліціонерам. Людям, які теж виконували наказ...

ТКАЧЕНКО О.В. *(Без мікрофону, погано чути)*

ПАВЛЕНКО Ю.О. ...і виконували свій обов'язок. На жаль, жодна справа на сьогоднішній день не розслідувана, що очевидно тягне за собою цей клубок протистояння в суспільстві.

Тому я вважаю, що пункт сьомий в даній постанові, я, на жаль, не дали мені, позбавили мене права висловити свою пропозицію. Ми не можемо як комітет Верховної Ради і Верховна Рада перебирати на себе неприйнятні функції в даному випадку суду і оцінювати, і давати оцінку протиправності чи не протиправності будь-якого громадянина України. Таким чином цим пунктом сьомим як мінімум ми перевищили свої повноваження.

Більше того, під час розгляду цього питання, на жаль, були порушені права нас як народних депутатів на внесення пропозицій, доповнень до даного законопроекту. Враховуючи це ми як політичний процес покидаємо засідання комітету і вважаємо, що подібні приклади узурпації, зневаги неприйнятні для роботи комітету Верховної Ради України і вищого законодавчого органу зокрема. Дякую. З повагою до комітету.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Юрію, так, на прощання хотів би вам сказати, поки ви ще тут, якби ваші колеги не дозволили собі вести себе так, як вони вели: в непарламентський спосіб і перетворювати це засідання в політичний маніфест

вашої політичної сили, тим більше з такого питання, як вшанування пам'яті загиблих під час подій 2013-2014 років, можливо і надалі ми продовжували б обговорювати пропозиції. На жаль, не всі ваші колеги ведуть себе коректно, як це робите ви.

Якби ми одразу почули пропозиції, безперечно ми б їх обговорили.

ПАВЛЕНКО Ю.О. На жаль, мені не дали слова...

ТКАЧЕНКО О.В. І я хотів би, щоб ви послушали, будь ласка, представницю.

ШВЕЦЬ Т. Я дружина Героя Небесної сотні Віктора Швеця. Дуже прошу вас він ще живий був. Вночі несли і був припис: поранених з Майдану виносять щохвилини. Тому він був на Майдані. Його вбило дві свинцеві кулі, такі, як на кабана мисливці... Всі знають, так?

Є такий пункт в Конституції "віддання і виконання злочинного наказу карається по закону", так? Щоб вам зрозуміло було, я би дуже хотіла це, щоб хтось із вас хоч так уявив мій стан. Ви були на Майдані в той момент, 18-го числа лютого після 20-ї години вечора? Було дуже цікаво на суді слухати генерала. Він себе офіцером називає, голова Служби безпеки України в Києві і в Київській області. 21 серпня 2015 року, коли його арештували, він впевнено, коли надали йому слово, сказав: "Я полював на тих, хто був в "профспілках". Я, сидячи, не витримала, запитала: "На людей?" Він почав виправдовуватись. Ті слова я казала суддям і я їх буду повторювати на кожному суді, щоб вони всі запам'ятали і весь світ запам'ятав. Людина, я навіть не називаю його людиною, той, хто полює на людей, як його можна назвати? Офіцер? Мій чоловік, будучи офіцером, перестав через таких офіцерів форму носити. У нього одна вдома висіла, інша - на службі.

Людина, яка дала присягу на вірність українському народові, віддавала наказ полювати. Стріляли прицільно, ви всі дуже добре знаєте, в шию, в голову, в серце. Це показово видно 20 лютого, всі відео є скомпоновані, відслідковані і доведені в суді. Їх п'ятеро – тих, хто прицільно стріляв. Багато із них, вилучених куль, належить до тієї зброї, яка була закріплена саме за цими беркутівцями. В судах сидять мами діточок, і вони знають і бачать, хто вбив їхнього сина прицільно. Останнім був Володя Мельничук, він допомагав нам з похоронами мого чоловіка. Він вийшов біля Жовтневого палацу (*мікрофон вимкнено*)

ТКАЧЕНКО О.В. Прошу вшанувати пам'ять.

ШВЕЦЬ Т. висловлювались таким чином. Але ж ви покидаєте засідання.

(Хвилина мовчання)

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

ШВЕЦЬ В. Майже на всіх судах були представники ООН (програма із захисту прав людини). В своєму звіті вони назвали "акції мирного протесту". По всьому світу пішло - "акції мирного протесту".

РЯБУХА Т.В. Добрий день ще раз, шановні колеги, важко, звісно, говорити в такі моменти, але продовжуємо.

До уваги щодо питань 4, 5, 6. Членами підкомітету в справах сім'ї та дітей спільно з представниками Уповноваженого Верховної Ради з прав людини та Уповноваженого Президента України з прав дитини було опрацьовано законопроект 2708, поданий Кабінетом Міністрів України. Ми погоджуємось,

що трудове наше законодавство сьогодні потребує оновлення, проте ми під час обговорення впевнені в тому, дійшли до висновку, що працівники з дітьми, а особливо категорія матерів-одиначок, взагалі їм потрібно приділити окрему увагу.

Вчора було засідання робочої групи, установче засідання робочої групи з обговорення положень п'яти законопроектів, які направлені на реформування трудового законодавства. Оскільки всі вони мають низку зауважень і головним Комітетом соціальної політики та захисту прав ветеранів не визначено, який із законопроектів доопрацьованих буде братись за основу, то наша пропозиція наразі рекомендувати направити законопроекти 2708, 2708-1, 2708-2 авторам на доопрацювання. І при доопрацюванні цих законопроектів: або врахувати пропозиції комітету, які направлені на збереження трудових прав і гарантій, які передбачені сьогодні для працівників з дітьми та молоді, або все ж таки напрацювати інші компенсаційні механізми, що замінять такі трудові гарантії і допоможуть працівникам з дітьми одночасно працювати та бути гарними батьками.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Тобто ми поки відкладаємо, поки основний комітет не визначиться.

РЯБУХА Т.В. Пропозиції готові, але ми пропонуємо все ж таки на доопрацювання, тому що, враховуючи вчорашнє засідання робочої групи, вони ще не визначились.

ТКАЧЕНКО О.В. Хто за те, щоб направити на доопрацювання, прошу голосувати. Проти? Проти вже немає. Пішли далі.

Про проект Закону про внесення змін до Закону "Про освіту". Проект наданий паном Шуфричем, Бойком і іншими депутатами. Наскільки ми

розуміємо, це проект стосується, в першу чергу, мовних питань наразі. Оскільки ми думаємо, що варто до цього делікатного питання підходити комплексно, є пропозиція не розглядати цей проект, а відхилити його. Хто за, прошу проголосувати. Дякую.

Проект Закону про внесення змін щодо доступності лікарських засобів. Це фактично пролонгація діючого порядку щодо маркування лікарських засобів, існуюча практика. В принципі, оскільки внесений колегами з профільного комітету, в нас, наприклад, при аналізі зауважень не було.

Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Законопроект передбачає внесення змін до статті 33 Закону про мову в частині маркування лікарських засобів. Зокрема пропонується встановити, що маркування та інструкції лікарських засобів, що закуповуються на підставі угод між МОЗ та спеціалізованими організаціями, виконуються мовою оригіналу, що має бути до 31.03.22. Що має бути після цієї дати, в законопроекті не зазначається. Але, судячи зі всього, такі ліки можуть ввозитись та розповсюджуватись в Україні за умови наявності копії, засвідченої підписом уповноваженої особи-заявника, перекладу тексту, маркування та інструкції на державну мову у випадках, передбачених законодавством.

Пропонується утриматись від голосування, оскільки законопроект суперечить підходам, запровадженим Законом про мову. Крім того, завданням держави є забезпечення споживачів доступною достовірною інформацією, що фактично означає, що інформація про продукцію повинна бути виконана державною мовою як мовою, якою володіють всі громадяни України. Крім того, законопроект в частині законодавства про мову виконаний погано, з помилковою термінологією і просто з граматичними помилками. Тому пропонується утриматись.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Наразі як би мова йшла не про лікарські засоби. Очевидно... Секундочку! (*Шум у залі*)

(*Мікрофон вимкнено*)

Миколо, ми додатково вивчимо це питання. Наразі моє попереднє зауваження: мова йде про лікарські засоби.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, ми працювали. В Законі про мови – величезна графа про лікарські засоби. Люди мають розуміти, якими засобами...

ТКАЧЕНКО О.В. У нас наступної середи буде обговорення законопроектів, де наш комітет не є першим. Ми перенесемо тоді розгляд цього питання на наступний тиждень.

Про проект Закону щодо законодавчих актів обліку трудової діяльності працівників в електронній формі. Проект поданий Кабінетом Міністрів. Немає зауважень?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні.

ТКАЧЕНКО О.В. Хто за?

І є другий законопроект. Тут буде у нас певне застереження, тому що, наскільки я розумію, він передбачає розміщення інформації в електронному вигляді. Тут ми, напевно, будемо подавати застереження стосовно того, що не всі документи, на жаль, зараз можуть бути виключно в електронному вигляді. І поправку просимо підготувати тоді, а розглянути наступного разу.

Стосовно питання "Різного". Пропонується наступний комітет провести в середу. Ми очікуємо представників міністерства. Пане Анатолію! І ми чекаємо від міністра точного часу, коли у вас закінчиться Кабінет Міністрів, для того щоб призначити засідання комітету. Тому прохання надати інформацію якомога швидше. Ми попередньо будемо домовлятися про 3-ю годину дня.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Яка тема? Тема комітету?

ТКАЧЕНКО О.В. У нас є, по-перше, список законів, де наші закони є другорядними, а по-друге, ми з вами розмовляли з приводу окремої теми.

Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я би просила, якщо дозволите...

ТКАЧЕНКО О.В. Так, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановний пане голово, я прошу в "Різне" включити питання, яке стосується Міністерства культури, зокрема щодо підготовки до відзначення 150-річчя Лесі Українки. І хочу поінформувати, що в лютому збігає два роки, відколи була ухвалена Постанова про відзначення 150-річчя Лесі Українки.

Станом на зараз ми отримали від Міністерства культури лист про те, що досі не підготовлений наказ про створення оргкомітету. І пояснюється, що від 2 вересня 2019 року ще працюють над документом. Я хочу проінформувати всіх, що цей документ – це всього-на-всього один аркуш паперу. Чотири місяці, шановне товариство, триває підготовка складу оргкомітету щодо відзначення Лесі Українки.

Чому я на цьому наполягаю? Тому що комітет наш профільний зробив усю підготовчу роботу для того, щоб ці заходи відзначалися на державному рівні, передбачені для цього належні кошти у бюджеті 2020 року. І хочу наголосити, що це 10 мільйонів гривень тільки на Інститут книги. Це великі кошти. І тому треба розпочати вже усі процедури.

Натомість Міністерство культури відповідає нам, що лише готують документ про оргкомітет. Невідомо, коли він буде створений, а від того моменту,

поки він не створений, ніякої роботи розпочати не можуть. Тому я вас прошу звернути увагу і це питання винести на наступне засідання комітету, щоб ви нас поінформували, як рухається ця робота, і оприлюднили нам список оргкомітету. За два роки, мені здається, можна підготувати тих, вибачте, 20 прізвищ.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Окей.

МАКСИМЧУК А.О. Якщо дозволите, декілька коментарів, для того щоб ми розуміли деякі нюанси. Наскільки я розумію, вам відповіло Міністерство культури України.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Ні, це ваше Міністерство – Міністерство культури, молоді та спорту України. Підпис Світлани Фоменко.

МАКСИМЧУК А.О. А коли лист? Просто я хочу з'ясувати... Дозвольте, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Будь ласка.

МАКСИМЧУК А.О. В будь-якому випадку, незважаючи на ці деталі, ми наступного тижня будемо готові про це говорити.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я думаю, в контексті теми про зарплати, які так обговорюються суспільством, співмірність роботи і розміри зарплат зараз дуже є актуальними.

МАКСИМЧУК А.О. Безумовно. Але ми ж про інше говоримо.

ТКАЧЕНКО О.В. Не на захист міністерства хотів би сказати, що вони укомплектовані зараз на 50 відсотків, але в будь-якому разі думаю, що треба вважати це дорученням комітету для вас.

Останнє зауваження пана Сушка.

СУШКО П.М. У мене не зауваження, в мене пропозиція. Я хочу повернутись до питання Української студії хронікально-документальних фільмів, яка має шалені борги перед державним бюджетом по виплаті заробітних плат. Фактично державне підприємство ведуть до банкрутства, щоб потім заволодіти землею і майном. Я хочу запросити на наступному тижні...

ТКАЧЕНКО О.В. Я так розумію, мова йде також і про Національну кінематеку.

СУШКО П.М. Пане заступнику міністра! Я хочу запросити на наступному тижні членів підкомітету кінематографії зібратись, де ми визначимо порядок дій, кого ми запросимо на виїзний комітет з правоохоронних органів, а також з міністерства, працівників міністерства і вирішити, чи ми будемо збиратись підкомітетом на тих підприємствах або комітетом виїзним будемо збиратись.

ТКАЧЕНКО О.В. От запросимо на Лісний, туди, в Національну кінематеку.

МАКСИМЧУК А.О. Якщо дозволите, коротенький коментар. Держкіно ніякого відношення до цих немає. Постановою уряду, як тільки наше міністерство з нового року набрало повноважень повних, були передані ці об'єкти нам, бо до цього, на жаль, саботувались деякі процеси, оскільки формально це було під старим Мінкультом, і працівники, власне, саботували ці процеси. Дуже слухна пропозиція. Дякую.

По одному питанню, це стосується кінематеки, там вже займаються правоохоронні органи, ми про це розповімо. А друга історія, зараз тільки почнеться, але дійсно там є проблеми і важливо, щоб якомога ширше оці проблеми дискутувались, тому що дуже зацікавлених багато осіб, які хочуть собі забрати це майно.

Тому я дякую за цю пропозицію. Ми з паном Павлом спілкувались давно про цю проблему і розказували, які ми дії вживаємо, але якщо ця проблема набуде ширшого обговорення і підключаться ще інші інституції, це, власне, не дасть тим, хто хоче зараз привласнити це майно, зробити це в такий спосіб.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

На цьому засідання комітету можемо вважати закритим. Єдине, що я наостанок хотів би висловити превеликий жаль, що просте питання стосовно прийняття постанови вшанування подій 2013-2014 років, шостої річниці Небесної сотні перетворилось на політичний шабаш деяких політичних сил.

Дякую.